

COLLECTIF DES ELUS TIM

Manohitra ny antsojay atao amin'ny mpanolotsaina namany

Manolana ny antsojay miendrika politika, atao amin'ny mpanolotsaina Clemence Raharinirina sy Lily Rafaralahy ary ireo mpanolotsaina 5 mirahalahy, ao amin'ny kaominina Antananarivo Renivohitra (CUA) dia nanao fanambaràna ny Collectif des Elus TIM, izay itambaran'ny ben'ny tanàna sy mpanolotsaina ao anatin'ny antoko Tiako i Madagasikara (TIM), izay eo ambany fiahian'ny filoha Marc Ravalomanana, filoha nasionalin'ny antoko TIM sy RMDM. Ny mpanolotsainan'ny tanàna, filohan'ny Collectif des Elus Andrianjafy Christian, no nitondra teny tamin'izany. Tsi-pahinay marindrano hoy ny fanambaràna ny fanitsakitsahana ny zon'ireo mpanolotsaina. Ny famoronana dossier tsy mitombina, ny fanalam-baraka, ny fanelingelenana samihafa ary indrindra ny fikasàna sy ny paipaikady hanalàna ny mpanolotsaina eo amin'ny toerany, izay tsy mifanaraka amin'ny lalàna velona eto amin'ny tany sy ny firenena. Koa antsoina isika olomboafidy rehetra na ben'ny tanàna, na mpanolotsaina manoloana izao ramatahara izao, mba hiaraka hientana sy hifanome tanana ary handray andraikitra ma-

noloana izany rehetra izany. Mahatoky ny fijoroan'ny fitsaràna amin'ny fahamarinana ary ny tsy fitongilan'ny mpitandro filaminana izahay hoy ny Collectif des Elus, no sady manohitra marindrano amin'ny endriny rehetra izao fihetsika mampidi-doza izao, satria na ny fototra niavian'izao raharaha izao sy ny manodidina azy aza dia tsy mbola nanaovana famotorana sy fanenjehana akory, nefa lazaina ombieny ombieny fa tany tan-dalàna i Madagasikara. Raha mila tanàna sy firenena mandroso isika izay dradradraina etsy sy eroa dia tokony tsy hiditra amin'ny toe-javatra toy izao, fa tokony hanana toe-tsaina demokratika. Ny fanaovana ramatahara sy fanapenam-bava toy izao dia mety hiteraka korontana, ka tompon'andraikitra amin'izany ny mpitondra sy ireo mpitsara, izay tsy manaja ny fahamarinana, ka tsy tompon'andraikitra amin'izany ny TIM araka ny fanambaràna nataon'ny Collectif des Elus. Raha ny vaovao farany teny Anosy omaly dia mbola natao fanadihadiana lalina teny izy 7 mianadahy. Miandry ny tohiny indray ny rehetra.

Helisoa

RMDM Analamanga

Nanatanteraka fihaonana voalohany teny Amboanjobe

Nanatanteraka fihaonana voalohany teny Amboanjobe Antananarivo Atsimondrano ny sabotsy teo, ny Rodoben'ny Mpanohitra : RMDM amin'ny faritra Analamanga. Fitsangatsanganana sy fiarahamimidinika momba ny raharaham-pirenena, no anisan'ny natao teny an-

toerana nandritra ny fotoana. Arak'izany, sady fialamboly, no natao ho fivoriana niaraka, nahafahana nametraka ny tanjona iraisan'ireo mpikatroka ny fotoana. Nahatonga solontena tamin'izany avokoa ny mpitarika amin'ny RMDM avy amin'ny Boriboritan'ny miisa 6

eto Antananarivo Renivohitra, ny avy any Avaradrano, Atsimondrano, Andramasina, Ambohidratrimo. Santatra ambava rano izao hetsika nataon'ny RMDM Analamanga izao, hoy ny mpitarika azy ireo Andriamatoa Tsiry, fa ny manet-sabe mbola ho avy,

amin'ny fandraisan'anjara amin'ny fiainam-pirenena ny fiatrehana ny fifidianana ho avy, indrindra ny ho famerenana ny filoha Marc Ravalomanana, filohan'ny RMDM indray, ho amin'ny fitantanana ny firenena.

Isambilo

Politika

Ho very hasina hatrany ny Fitsarana raha tsy mitandrana

Nisy trangana raharaha maromaro teo anivon'ny fitsarana tato ho ato izay nisarika ny tsain'ny mpanara-baovao maro. Raharaham-pitsarana izay manahirana ny sain'ny mpandala ny demôkrasia eto amin'ny firenena. Ny tsikaritra, dia zary toa miverina indray ny kisarisarina tsindry mahazo ny fitsarana amin'ny fandinihana ny raharaha tsarainy. Anisan'izany, ohatra raha tsorina, ny raharaha momba ireo mpanolotsaina roa eo anivon'ny kaominina Antananarivo renivohitra (CUA), izay niakatra teny amin'ny Fitsarana Anosy andro maromaro lasa izay. Iaraha-mahalala aloha izany izao, fa tsy

mbola nitsara sy namoaka didim-pitsarana ny tribonaly. Ny tsapan'ny olom-pirenena anefa, dia toa misy ambadika politika sy tsindry ihany ao anatin'ny resaka. Vao tsy ela koa anefa, dia misy mpanao politika mitady hitsabaka amin'ny raharaham-pitsarana, toy izay nitranga tany Mahajanga, ary nanampy izay ny fitabataban'ny solombavambahoaka nampiaka-peo nandrahona ny Sendikan'ny Mpitsara (SMM) amina raharaham-pitsarana. Efa nilaza ny heviny momba izany ny ankilany araka ny fampitam-baovao amin'ny fitaovan-tserasera. Niaraha-nahalala, fa nisy fotoana, tafiditra lalina, mba tsy

ilazana hoe voafatotry ny mpanao politika teo amin'ny fitondrana ny Fitsarana. Izany hoe notsindrin'ny fahefana mpanatanteraka sy ny mpanao lalàna ity fahefana fahatelo ity. Niseho izany tamin'ny andron'ny tetezamita nanomboka ny taona 2009, niakaran'ireo mpanongam-panjakana teo amin'ny fitondrana. Ankoatra izay, nanampy ireo ihany koa izay mpanambola manam-pahefana, ka nahatsiaro ho tratry ny tsy rariny sy tsy hitsiny ny vahoaka madinika na ny sarambabem-bahoaka. Toa tsy natao ho azy, ireto sokajin'ny maro an'isa ireto, ny fitsarana raha ny fahitany azy tamin'izay. Naha-

very hasina ny Fitsarana teo imason'ny vahoaka izany toejavatra izany. Taty aoriana, nisy ny mba ezaka nanarenana izany, nisy vokany kely kanefa tsy mbola tafaverina tamin'ny toerany na ny hasiny ity fahefana mpitsara ity. Tokony mbola hitohy izany ezaka izany, ary mbola mila ezaka be, kanefa izao indray toa zary hafahafa ny lalany izorany raha ny fahitan'ny mpandinika ny fiainampirenena. Tsikaritra koa anefa, fa mbola misy ihany ao olona, mpitsara, saropiaro amin'izay hasina sy fahaleovantenan'ny fitsarana izay ao, ary miady amin'izany hatrany.

Sôh'son

Fiainam-pirenena

Tratran'ny « taquet d'arrêt » i Madagasikara

Hiverina indray eto Antananarivo Renivohitra ny fametahana "taquet d'arrêt" amin'ireo fiara, izay tratry miantsona amin'ny toerana tsy tokony ijanonana ny.

Volabe no aloa amin'ny Cua vao afa-mihetsika ilay fiara, ny fakambola rahateo no mahamendy an'Ingahy Ben'ny tanàna Vaza-habe sy ny forongony, fa tsy ny hifantoka amin'ny fikarakarana ny tanàna toy ny fandraofana ny fakao sy ny fanamboaran-dalana, izay efa herinandro maromaro no nambara fa natomboka, saingy tsy hita izay vita, kanefa ny fifamoivoizana tapaka, ankoatr'ireo dia ny fitoriana ireo mpanolotsainan'ny tanàna sahy mijoro milaza ny marina no ihazakazahana, ny vokatry izany rehetra izany dia ny fiainan'ny vahoaka eto Antanana-

namparam-pahefana ataon'ny fitondrana amin'ny fanaovan'ny olona akaiky azy ampihimamba ny fanondranana ireo vokatry mampalaza antsika malagasy, toy ny lavanila sy ny lodsia sns., ny raharaha fanondranana volamena sy harena sarobidy antosokosoko hafa izay toa vitavita ho azy, sns...

dran'Ingahy Filoha ankehitriny, kanefa iza no tsy mahatsiaro ny nampidirana am-ponja ny Talentsika teto amin'ny gazety "Ny Valosoa Vaovao" nandritra ny iray volana tamin'ny taona 2020, ny Radio sy Televiziona MBS tsy avela handeha any amin'ny "Canal plus sy Startimes ary Blue-line" nanomboka tamin'ny 05 Febroary 2020, ary izy mirahavavy mpanolotsainan'ny tanàna izay mpanentana fandaharana ao amin'ny MBS tsy avela hiteny, saingy ny mahatsikaiky tsy nandrasana ela fa ny andron'io 03 Mey 2022 io ihany, dia tonga ny valin-kafatra avy amin'ny "RSF" na "Reporter Sans Frontières", nazona ny filaharana sy ny isa an'isa Madagasikara eo amin'ny fahalalahan'ny asa fanaovanga-

Ny Valosoa sy fakafaka
Rajoelina sy ny fitondrany mihitsy no olana eto

Tsy hitondra mankaiza ny firenena ny fampihàrana geja amin'ny endriny samihafa ny vahoaka. Tsy hahasoa ny vahoaka velively ny fomba fanampenan-bava amin'ny endriny samihafa tsy haneho hevitra amin'ny fiainam-pirenena. Vao mainka manimba firenena ny hametrahana ny vahoaka ho tompontrano mihono amin'ny zava-mitranga rehetra, fa izay resaka fanazavana amboamboarina avy amin'ny fitondrana no atolotra sy hazavaina aminy. Fahadi-soana tanteraka amin'ny fomba fitantanam-pirenena izany ary matetika ny tompony ihany no ifoterany sy itodiany.

Mihazakazaka miroso amin'izany ny fitondrana raha ny zava-misy hita taratra eto amin'ny firenena. Tsikaritra izany na mody atao an-kinafina aza, fa tsy sahy ambara ampahibemaso. Ny manaporofy izany, ny famakiana bantsilana ataon'ireo olona ihàran'izany amin'ny firesahana amin'ny haino aman-jery samihafa ny amin'ny tsy fanajana ny rariny sy hitsiny. Manamafy ireny ihany koa ny fikambanana maro samihafa, na manao politika na tsia, izay misy eto amin'ny firenena. Raha tsy nisy an'ireny dia tsy nahafantatra n'inona n'inona ny vahoaka fa zary nandeha resaka an-kifonofono sy honohono sisa ny zava-nisy eto. Hiteraka voka-dratsy eo amin'ny fandraisan'ny fitondrana sy ny vahoaka hatrany izany. Ny ankehitriny aza efa tsy hay lazaina intsony ny elanelana manasaraka sy ny tsy fifampitokisana eo amin'ny roa tonta. Ny vahaolana ataon'ny fitondrana amin'izany anefa tsy hita soritra mazava. Manampy trotrika izany rahateo ny tsy fisian'ny finiavan'izao fitondrana Rajoelina izao, efa ho efa-taona latsaka izao, amin'ny ezaka famerenana ny fampihavanana eto amin'ny firenena. Manaporofy izany, ohatra, ny fandrinarana efa aman-taonany izao ny momba ny fitakian'ireo gadra politika mivondrona eo anivon'ny Fedep. Efa nambara teto hatrany am-piandohan'ny nandraisan-dRajoelina ny fitondrana, fa anisan'ny sakana lehibe iray amin'ny fampandrosoana ny firenena dia ny tsy famerenankasina ny fihavanana eo amin'ny mpiray tanindranana. Io tsy vitan'ny vava fotsiny ataon'ny mpitondra eny am-pikabariana amin'ny sehatra samihafa, fa tena mila asa mivaingana. Dia miharihary ankehitriny, ny fanaovana an-tsirambina izany izay iarahamahita sy maina izao ny zava-misy eto amin'ny firenena, mandronona ny asa fampandrosoana.

Ny mahavariana, dia ny fitondrana hatrany no mitaky sy mangataka fitoniana eto amin'ity firenena ity. Samy miaiky anefa ny maro, ary efa milaza izany hatrany ny mpanohitra, fa ny eo anivon'ny fitondrana ihany no rangory fototry ny afo, avy aminy ihany no hisian'ny tsy fitoniana, satria efa eo ampelatanany amin'ny ankapobeny ny fifehezana ny andrim-panjakana rehetra. Na ny toeran'ny mpanohitra eo anivon'ny Antenimierampirenena aza nataony tamin'izay tian'ny fitondrana anaovana azy. Ny Lalampianorenana hosihoseny amin'izay tiany atao, ohatra, ny momba ny governora, sns... Koa tsy atao hahagaga raha mitranga ny olana maro samihafa ankehitriny eto amin'ny firenena, ny fitondrana sy Rajoelina mihitsy izany no olana ho an'ny firenentsika ankehitriny.

Sôh'son

zety, dia nibaradaka niaro tena ny minisitery fa petatoko hono ny navoakan'ny "RSF", kanefa dia iarahamahalala fa matihanina amin'ilay taranja no nanao ny fanadihadiana ary evoakan'izao tontolo izao izay vokatry avoakan'izany "RSF" izany.

Dia nampiakarina indray ny karaman'ny mpiasa malagasy, tsy misy ny maharatsy an'izany, fa ny manahirana dia hita fa hevitra taingina no betsaka, tsy mifanaraka amin'ny lalàna ireo fepetra petatoko izay azo antoka, fa hot-sikafonin'ireo solombavambahoaka, tsy manaiky lembehana amin'izao fivoriana ara-potoana handinihana ny fanitsiana ny lalàna mifehy ny tetibola izao.

Mikasika ny dian'Ingahy Filoha Rajoelina tany Etazonia dia ireny niaraha-nahita ireny ny vokany fa tsy nahazo famatsiambola ilay

"Pem", ary ny firenentsika dia voasokajy ho anisan'ireo firenena marefo indrindra eran-tany, izay mbola mampirehareha ny mpitondra ihany, kanefa dia mampitribelona izany, mahamenatra satria voasokajy ho anisan'ny firenena farahidiny eran-tany i Madagasikara no dikany.

Amehezana azy dia mafy ny "taquet d'arrêt" mipetaka aminitsika malagasy vokatry ny nataon'ny mpitondra, ary ny tena mahasarotra ny raharaha dia ny fianakiviambe iraisampirenena mihitsy no mitana ny fanalaha'ilay "taquet d'arrêt", ny vahaolana ho antsika vahoaka malagasy, dia tsy misy afa-tsy ny fahaizana mifidy ihany amin'ny taona 2023 na mialohan'io, io no fomba hahafahana hanala ny "taquet d'arrêt" mampikatso antsika.

Ny Valosoa